

Ski-hopping i Rakkestad

Av Tordd Lie

Etter Sigurd Pettersens triumf i hoppuken vil det sikkert vokse frem nye talenter så snart de unge podene får snø nok å bale i. Slik var det i alle fall med oss småryss i Rakkestad på slutten av femtitallet og ved innledningen av sekstitallet. Til å begynne med satt vi klistret til radioen for å høre legendariske Bjørge Lilleliens referater fra Holmekollen. Senere, da fjernsynet gjorde sitt inntog, ble det Jarle Høyseters reportasjer fra den tysk/østeriske hoppuka som fanget vår oppmerksomhet. Første nyttårsdag ble også vårt første møte med klassisk musikk på høyt plan, der vi satt inntullet i dyner og ulltepper med noen syltetøyskiver og sjokolademelk, mens far skrudde på TVen for å få finstilt overføringene. Det var lik som årets høydepunkt, som på mange måter overgikk selveste julaften i spent forventning.

I dager etterpå slet vi oss av sted gjennom Fladstadskogen på glatte hoppski for å komme ut til Svendsebakken hvor vi etter beste evne etterlignet hoppere som; Torgeir Brandtzægg, Toralf Engan, Helmuth Reknagel og senere Bjørn Wirkola. Før dem var det navn som; Falkanger, Yggeseth og Arne Hoel som dominerte, skjønt for de av oss som også til tider gled rundt på langrennski var helten kombinertløperen Sverre Stenersen. Det var mange å velge mellom. Problemet var ikke V-stil eller ei. Det

telte, og om man hadde preppet de med Fyklakk eller Lyn hopp-lakk. En liten stump stearinlys i lomma var heller ikke å forakte for å gi den ønskede gliden. Noen hadde smeltet sammen lysstumpene fra julen på kjøkenbenken og støpt sine egne blokker, skjønt det beste var å ha sikret seg en blokk med syltetøyvoks som var blitt til overs etter høstens sylting.

Det var ikke alltid de første på toppen ville sette utfor med det samme. Alle var jo på vei opp i stillaset, så derfor kunne det lett bli kalabalikk på toppen for å få stokket skiene. Slik var det den dagen Oddmund Hansen stod ytterst også. Vi forflyttet oss sidelengs etter hvert som plattformen ble fylt til overmål, og knirket advarende. Ingen ville sette utfor. Plutselig hørte jeg Oddmund si; «Jeg hopper», og borte var'n. Skjønt det var ikke mulig å se skyggen av ham på hoppet. Jeg tittet over rekkverket, og der lå han og kavet i snøfonna nedenfor stillaset. Det korteste hoppet i Svendsebakken til da.

Målet for denne aktiviteten var skoleskirennene lengre ut i sesongen. Til tross for at Svendsebakken lå mer lagelig til, ble rennene ofte arrangert i Tøftebakken. Dit var det langt, på hoppski, men det hendte at vi tok turen dit, og da helst med en nistepakke på baklomma. Slikt var god trening, frem og tilbake på tunge hoppski. Vi hadde ikke

mange å velge mellom. Problemet var ikke V-stil eller ei. Det var «finnestil» eller «henda foran». Fordeler og ulemper ble diskutert på kulen i Svendsebakken, etter at finnene klasket håndflatene mot baklomma. Resultatet ble at de fleste av oss hoppet slik vi var vant med, nemlig mer som kråker uten tanke på stil. Den burde vi for så vidt ikke bekymre oss så mye for, da det aldri fantes noen stildommere i Svendsebakken. Der var det stort sett snakk om å fleske til for å komme så langt ned i unnarennene som mulig. Og i Svendsebakken var det gode muligheter til å konsentrere seg om satsen. Fra overrennet til hoppkanten var det en slette på knapt 10 meter. Den kunne brukes til mangt. De fleste konsentrerte seg, mens andre ombestemte seg og forsvant ut i småskauen. Vi målte lengdene for hverandre. Dermed ble det satt få rekorder i Svendsebakken. Kun når nedslaget helt åpenbart var på ned-siden av «den store furua», ble en stav lirket mer eller mindre motvillig ned i bakken. Slike vilkårlige målinger ble gjerne avgjort i nærmeste snøfonne. Følgelig var det for det meste ingen spjælinger som hoppet lengst i Svendsebakken. Der var det rå kraft som gjaldt. Oppdrift i unnarennene var et fremmedord. Dette innebar at begrep som utstyrshysteri også var ukjente for oss. Stort sett var det skiene som

god trening, frem og tilbake på tunge hopp ski. Vi hadde ikke mobiltelefon, og heller ikke lett-lurte foreldre som syntes det var nødvendig å bringe og hente i tide og utide. Vi måtte klare oss sjøl. Kun om vi uteble til middagen kunne det spores en diskret engstelse på kjøkkenet, når vi trampet inn på stivfrosne bek-sømstøvler, og karslig slo snøen av stive votter i utslagsvasken. Om ikke sympatien var kommet til uttrykk før det, jamret vi klagen når neglesprengen ristet i kroppen mens vi tinte fingrene over «magasinet».

Tøftebakken var en ren naturbakke, uten stillas, selv om det tidvis var ønskelig med mer fart. Da løsnet vi pikktrådgjerdet på toppen, slik at vi kunne bruke havnehagen på gården, som ekstra tilløp, for å stake oss opp i den ønskede hastigheten. Den som ikke hadde sluppet stavene og fått orden på skiene før vi svingte oss rundt den store bjørka, la dårlig an. Ferden kunne lett fortsette ned bakken langt utenfor sporet til det smale overrennet. En forsmedelig tildragelse, for den som havnet ut i snøføyka. Som oftest gikk det bra, men det hendte at folkene på gården ikke var like begeistret for den friheten vi tok oss med piggttrådgjerdet. Derfor var en ikke trygg før en smelte til på hoppet. Det var imidlertid ikke alle som passerte det i god fart. Jeg husker et år da lærer Ivar

– Begrep som utstyrshysteri var ukjente for oss. Stort sett var det skiene som telte, forteller Torodd Lie som her er fotografert klar til start. Bildet har vi fått låne av Sigrud Lie som er Torodds mor.

Torp kom gående rett opp unnarennene med store kladder under skiene. Da var det dårlig føre. Nesten uansett hva vi hadde eksperimentert med kvelden i forveien hjemme på kjøkkenbenken, så gled det ikke. For å ha mest mulig like forhold, fikk vi ikke stake i havnehagen. Alle måtte starte fra bjørka for at farten skulle være likest mulig. Om bevegelsen i det hele tatt kunne kalles for fart, var et definisjons-spørsmål, akkurat den dagen. Den som hadde lyktes best med å subbe av kladdene på bjørkeroten nådde lengst i bakken. Sigmund Andreassen hadde antagelig tatt for lett på denne oppgaven, for han stanset på hoppet i perfekt sittestilling til sin egen og oss andres overraskelse. Men Sigmund var ikke skåret for tungebåndet. Til stor munterhet utbrøt han: «Jeg får vel gå ta jeg», før han med store kladder under skiene bykset ut til siden

for hoppet. Et skikkelig keeper-sprang som var innøvd på hockeybanen.

I tillegg til de nevnte fantes det flere bakker i Rakkestad på den tiden: Engsbakken, Førdsdalbakken, Krokebakken og Månbakken. Alle hadde sine ulemper. En gang stod flere av oss nederst i Krokebakken og planla en ekspedisjon til en av de øvrige storbakkene. Av forskjellige grunner ble de fleste strøket fra listen, og valget falt til slutt på Vandugbakken på Mysen. En skikkelig storbakke med bakkerrekord på 37 meter, som Mysens storhopper Kjell Knarvik, skulle ha plantet i unnarennene. Dessuten hadde Vandugbakken stillas med flere avsatser.

Og hvordan det gikk med Rakkestad-guttene i den store hoppbakken på Mysen forteller Torodd Lie om neste uke.